

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Hegyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyittéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Veszedelemk.

Több ok parancsolja, hogy visszaterjünk Szentes város képviselőtestülete augusztus 26-iki közgyűlésének szomorú eseményeire.

Ez okok közt kétségtelenül legelső az a tanulság, melyet ez eseményekből leszűrni kényszerülünk, hogy köztanácskozásaink vezetésében nincsen meg az az imponáló, öntudatos erő, mely mindeneket az illedelem korlátai közé szorítson, ez erő híjján pedig tönkresilányul a közügyekben való táncskozás méltósága és a képviselői közgyűlés vitái lesüllyednek jóformán a korcsmai szóharok szintjére. El-durruvul a hang, eldurruvul a modor, nekiszilajodnak az emberek és természetesen, hogy ilyen viszonyok közepette nem az elv az, a mi fölött vitáznak hanem a hatalmi kérdés s nem a szerint győz vagy bukik egy indítvány, hogy milyen mértékben szolgálja annak elfogadása vagy leszavazása a közjó érdekét, hanem kizárólag úgy mérlegelik azt mint párt kérdést, mint egyik vagy másik párt hatalmas érdekét, mely mellett a közjó hitvány semmivé törpül.

Nem akar ez a bírálóat vád lenni Lakos polgármester ellen, aki a

közgyűléseken elnököl; tudjuk hogy megvan benne a jóakarát, erély nélkül sem szűkölködik, de — ezt határozottan ki kell mondanunk — nem mindig helyén lép fel ez erélyvel, nem is mindig tapintatosan és éppen azért nem is imponál úgy a fellépése, hogy gátat szabhatna az olyan sajnálatos egyéni túlkapásoknak, amilyeneknek az aug. 26-iki közgyűlésen is tanúi voltunk.

Nem pusztán arról van szó, hogy a közgyűlés elnöke ennek vagy annak a pártnak a szónokait ne engedje elkalandozni a tárgytól a személyeskedésre, az ellenfél kisebbitésének sivar területére; arról sincsen szó, hogy az elnök neki-neki rohanjon — nem kevésbé indulatosan, mint amilyen indulatokkal kölcsönös sértegetésekben merítik ki erejüket a felszólalók — az egyes szónokoknak; hanem arról, hogy az elnök a legéberebb figyelemmel kísérelje a tanácskozás menetét és ahogy akár az egyik, akár a másik részen, bármily irányban túlkapást észlel, ahogy hallja, hogy egyes felszólalók személyes ténre csapnak át indulatukban, azonnal akassza meg az illetőt a beszédében és minden indulatoskodás, minden szenvedelem nélkül, állásának egész súlyával, de méltóságos nyugalomával is, komolyan, r é s z r e h a j l á s nélkül röjja meg a szónokot s ha

ez nem használ, — ugyancsak saját nyugalomát megőrizve, mindig szem előtt tartva azt a tisztességet, mellyel állásának tartozik, — vonja meg tőle, ha kell, a szót is.

A tanácskozás rendje, méltósága fölött örködni, egyik legszebb tiszte az elnöknek; de nemcsak tiszt ez, hanem kötelesség is, melynek nem teljesítése, vagy nem kellő tapintattal és erélyvel, nem kellő nyugalommal és méltósággal teljesítése az anárkia veszedelmével fenyegeti a köztanácskozások rendjét és ahogy az utóbbi időben mind gyakrabban tapasztaljuk, szilajja teszi a modort, eldurruvitja a felszólalások hangját.

A hang és modoreldurruvulása, a szónokok nekiszilajodása azonban csak a kisebbik veszedelem, mely a köztanácskozás vezetésének erélytelenségéből, vagy nem helyén alkalmazott erélyből fakad, mert végre is ez csak a képviselőtestület méltóságán üt csorbát, ami baj ugyan, veszedelem is, de nem olyan, mely a város belbékejét megronthatná. A képviselő urak letorkolják egymást a közgyűléseken, lekisebbitik egymást, — a ki bírja, az marja: a közönség erről a hirlapok útján értesül és erkölcsstelen nézőpontból tekintve, ez egy kis ingyen mulatás, egy kis gyönyörködtető szóra-

TÁRCA.

A fátyolos asszony.

A harmadik emeletről a kis szőke hivatalnokné elment nyaralni. A nagy, piszkos bérházban megbotránkozva tárgyalták az esetet és sűrűn lehetett hallani haragos kifakadásokat.

— A gyalázatos! Mind elhurcolja, amit a férje nagynehezen összekapar.

A kövér mechanikusné, aki nem tudni miért, kiváltkép haragudott a csinos, szőke asszonykára, epésen jegyezte meg.

— Na, ennek a teremtésnek nem lesz jó vége.

A kis szőke hivatalnokné szóval elutazott. Konfiss vitte a pályaudvarhoz és rengeteg kalap, meg egyéb skatulyákat cipelt magával.

A férjét, a boldogtalan Sulyok Jánost őszintén sajnálták a nagy bérház lakói. Igyekeztek is ezt jólelkűleg kimutatni. A kövér mechanikusné megállította az első szalmaözvegy napon Sulyok Jánost.

— Hát elment a kedves felesége, Sulyok úr?

— El biz az!

És Sulyok János komoran, gondtelen

lógatta a fejét. Sójájtott egyet és lenézett a napsütött, tág udvarba.

A kövér mechanikusné újra fölvette a szót.

— Hm, nagy baj ez a mai szűk világban. Nemde, Sulyok úr?

Sulyok János hosszú száraz ujjával, melyek sárgák voltak a dohányzástól, végigsimította a homlokát és újra sóhajtott.

— Az asszonynak igaza van, — mondta aztán — szórakozni is kell.

A kövér mechanikusné nem szólott többet. Gúnyosan nézett a boldogtalan Sulyokra és vont egyet a vállán.

— Papucs alatt nyög a jámbor! — gondolta és dühösen ment vissza a lakásába.

A nagy bérházban, hol csupa szegény ember lakott és a gyerekek révén mindenki ismerte egymást, még egy hétig legalább tárgyalták az esetet. Sulyok Jánost már nem is sajnálták. Pipogya ember, papucsos, ez volt róla az általános vélemény. Megérdemli a sorsát.

Egy hét múlva a nagy, piszkos bérházban még nagyobb botrány történt. És éppen a harmadik emeleten, a Sulyok János lakásán.

Sulyok Jánoshoz ugyan egy sűrűn lefátyolozott asszony-személyt láttak bemenni

fényes délben, aki aztán ki se jött többet.

A kövér mechanikusné vette észre legelőbb.

— A szeretője Sulyoknak bizonyára; mondta ki a szentenciát.

A bérház lakóinál nagy felhaborodást keltett az eset. Egyszerre Sulyokné fel fordult a részvét, aki bizonyára nem is sejtte a csunya árulást, amit elkövetnek ellene. Szegény asszony, tán szándékában sem volt a nyaralás, hiszen olyan jó, szelid asszonykának latszott. Ez a cudar, farizeus ember tuszkolta el bizonyára, hogy ne legyen utban.

A sűrűn fátyolozott nő pedig éjjel-nappal ott tartózkodott a Sulyok János lakásán, Csak néha-néha mozdult ki, akkor is Sulyokkal.

A mechanikusné egyre dühösebben szaladt le a házfelügyelőnéhez.

— De édes nagysád, hogy engedhetik ezt meg? Szóljon az urának, hogy jelentse fel a rendőrségnek! Minden tisztességes lakó kiköltözködik innen!

A házfelügyelő, a hatalmas, nagy bikaölő sváb dühösen mordult rá a feleségére amikor ez a mechanikusné indítványával előállott.

— Csak az kellene, hogy én a Sulyokot följelentsem. Nem tudod, hogy Sulyok

kozása a jó közönségnek, mely mindig örömet lel abban, ha mások szóval tettel ütik-verik egymást, mikor ez nem az ő bőrére megy.

A nagyobb veszedelem, mely a közgyűlési féktelenkedésekből akkor következik, ha azoknak a legnagyobb erélylél, céltudatos, komoly méltósággal gátat nem vetnek, abban rejtezik, hogy szarvuk nő a féktelenkedőknek és sikerét látván durvaságuknak, neki szilajodásuknak, mindenható öröknek fujják tel önmagukat a közdolgozókban, melyeket — szerintük — mindenkinek úgy muszáj intézni, ahogy ők diktálni akarnak. A fékevesztett, elhatalmasodott góg azonban még ezzel sem éri be, megteremti az osztálygyűlöletet, azt az osztálygyűlöletet, mely a Káta i Pál János ajkán szólt meg épen az augusztus 26-ki közgyűlésen, azt az osztálygyűlöletet, mely itt e város falain belül megakar tagadni minden polgárjogot, mely nem a földművés és amely ügy képzeli a jogegyenlőség, a testvériség és szabadság hármias szentségét, hogy — adót fizet ugyan iparos is, kereskedő is, ügyvéd, orvos, gyógyszerész és minden más rendű értelmiség is — azonban ez a közös teherviselés kizárólag csak a gazdasztyái érdekét szolgálhatja, míg ellenben ez a mindenféle apróbb, csíri-bíri polgári rend ne merjen szájtát se tátani arra, hogy például az ő fiainak, leányainak még iskolát is tartssanak fenn a gazdasztyái adójának a hozzájárulásával.

Nohát, az osztálygyűlölet illeten szomorú kirohanásainak soha sem lesz képes gátat vetni az elnököl polgármester, ha azon nem kezdi, hogy a köztanácskozás méltóságát minden durva szónoki kirohanással szemben megvédelmezzze és a féktelenkedőket a tisztességtudás korlátai mögé visszazorítsa. Ez pedig már olyan vesze-

delem, mely nem marad bent a gyűlésterem négy fala közt, mint a képviselők egymást lekisebbitése, — hanem kiterjed az utcára, bevonul a hajlékokba, az emberek szívébe és megrontja, felforgatja a közbékét.

A másik ok, amely az aug. 26-ki közgyűlés szomorú eseményeire való visszatérést ránk parancsolja, mibenünk van, — azokban, akik a közönségnek újságot írunk, azokban, akiknek közgyűlési tudósításaiból nemcsak a közönség értesül az ott lefolyt eseményekről, de ez események szerepívői is himet varnak a maguk dicsőségére vagy — dicstelenségre.

Kényes dolog, a mi különleges viszonyaink közt, ezt az okot feszegeti, mert hát — akik, mások szintén újságot írnak ebben a városban, bizonyosan nemcsak azt vetik majd fel, hogy mi jogon akarunk mi oktatni, hanem azt is, hogy semmi szükségük nincsen a mi erkölcsi predikációnkra, melyet nem kértek, tehát el sem fogadnak.

De mindegy. Nem árt néha az újságíróknak is szétnézni a maga házatáján és az őszinteség annál kevésbé esik nehezünkre, mert bevallhatjuk töredelmesen, hogy amiket itt felfogunk hozni, azokban magunkat se érezzük egészen büntetlennek.

Hát miben van a hiba és miben van az ok? Abban, hogy a köztanácskozásokról hozott tudósításainkban nem szigorú tárgyilagosságra törek, szünk, hanem emberi gyarlóságokat, emberi hiúságokat legyezgetünk — pártérdékből. Lehet a nekiszilajodás a közgyűlésen akár milyen féktelen, sértheti egyik-másik szónok akárhogyan a köztanácskozás méltóságát, lealacsonyíthatja akárhogyan a képviselőtestület tekintélyét: ha párhivünk az illető, szépitő flastrommal takarogtatjuk el azt a hibát, sőt bünt, melyet — mint a nyilvánosság óreinek — ostorozni, megróni volna kötelességünk

és tesszük ezt tekintet nélkül arra, hogy ezzel meghamisítjuk — az utókor számára — de a jelenkornak is a ma krónikáját.

Sőt tovább megyünk ennél, ahogy ezt éppen az aug. 26-ki közgyűlés esete bizonyítja. Az egyik újság a közgyűlést megelőző vasárnap, igen helyesen megírja, hogy ime micsoda abszurdum készül: emelni akarják a polgári leányiskolai tandíjat, holott ellenkezőleg azt hozná magával a közmiveltés terjesztésének kötelessége, hogy ha lehet — inkább ingyenesé tegyék az oktatást. Es ugyanannak az újságnak a közgyűlés után nemcsak, hogy egy elítélő szava sincs a tandíjemelésben szertelenkedők osztálygyűlöletet lehelő közgyűlési felszólalásaira, hanem ellenkezőleg: hizeleg a féktelenkedők hiúságának. Miért? — Mert azok az ő pártjából kiszakadt párttörödékhöz tartoznak, melyet így visszaédesgetni a pártba, ezt az alkalmat tekintni kedvezőnek most — a képviselőválasztások előtt, — mikor mi viszont megróttuk a dicstelen maradásig szóvivőit.

A sajtónak ez a hamismérték szolgálása pedig szintén nagy veszedelem. Ismételte jelentjük ki, hogy magunkat se érezzük egészen büntetlennek ebben a dologban, mert gyarló emberek vagyunk mi is, apró gyengektől nem mentesek. De a beismerés már féljavulás — a példaszó legalább így tartja.

Javuljunk meg tehát első sorban mi magunk, akik — mint mondani szokás — a közvéleményt csináljuk. Nehéz dolog ugyan mindég és mindenben őszintének lenni és igaz mértékkel mérni. De ha ezzel a közszellemet javíthatjuk meg, a nehézségektől sem szabad visszariadnunk.

a városnál dolgozik. A multkor is, amikor valaki följelentette, hogy egészségtelenek a lakások, egyedül neki köszönhetjük, hogy meg nem bűntettek.

— Hát semmit sem lehet tenni?

— Nem!

A bérház lakóit ette a méreg. Mégis gyalázat, hogy ilyen cédaság cshetik meg büntetlenül. Irni kellene annak a szegény Sulyoknéknak. A kövér mechanikusné gyorsan vállalkozott is ra. De nem lehetett megtudni a Sulyokné címét. Sulyok, a cudar, a farizeus, úgy látszik, előre számított erre is.

A piszkos bérház szenzációja kijutott az utcára is. Lent a bérkocsi allomásnál jóízűket mondtak róla a mosdatlan száju bérkocsisok. A tchettelenség érzése, a mely Sulyokkal szemben ránehézedett a bérházi lakókra, a megszólásban, szapulásban keresett magának kielégítést.

A kövér mechanikusné azonban visszafogtatta dühét, számította a napokat, a mikorra Sulyokné megérkezik a nyaralásból. Hat hétnél tán csak nem nyaral tovább, a nagy urak is addig szoktak.

És hat hét múlva csakugyan megjött Sulyokné. Az a céda teremtés, a Sulyok szeretője a sűrű fátolyával már két nappal előbb eltűnt. A boldogtalan Sulyokné újra

korflis hozta az állomástól s a lépcsőkön föl a Sulyok János karján jött. Az egész bérház kiállott a folyosóra és onnan nézte, amint a Sulyok-pár boldogan, vidáman a lakásába tért.

Az a cudar Sulyok János egy csöpp bűnbánatot nem érzett. Szemtelenül nézett szét a folyosón és vidáman köszöntötte a kövér mechanikusné.

— Na hiszen várj csak, lesz holnap ne mulass! — gondolta a mechanikusné dühösen és annyira előntötte az epe, hogy kénytelen volt elpáholni a kis fiat, aki ott labatlandokott körülötte.

Sulyok Jánosé másnap reggel jókedvűen, üden rebent ki a lakásból, kosárral a kezében. Sietett a csarnokba. A folyosón elébe állt a mechanikusné.

— Na, hogy mulatott édes Nagyság?

— A kis, szöke, filigrán asszony cipárlt.

— Jól, nagyon jól, — mondta zavartan és igyekezett elszabadulni.

— Oh, oh, édes nagyság, meghiszem azt! Ki nem mulat jól földön? Hanem tudja, itthon is jól mulattak. Már mint, teszem, a kedves férje. Oh, az nagyon jól mulatott.

— Hát jól tette — mondta az asszonyka ártatlanul, — mit csinálhatott volna?

— Ugy? Nagyon jó. Hát csak jójón

be édes nagyság hozzám, majd beszéltek én magának szép dolgokat...

És cipelte magához a boldogtalan asszonyt.

— Na hiszen alaposan elkeserítettem azt a szegény teremtést; mondta később a házfelügyelőnének a kövér mechanikusné. — Ugy el volt képedve, hogy még szóni sem tudott. Elválnak, biztosan elválnak.

A nagy piszkos bérházban, mint futótűz terjedt el a hír, hogy Sulyokné mindent tud. Na hiszen, lésszen itt spektakulum!

És este a bérházi lakók majd, hogy szoborra nem váltak a meglepetéstől. A Sulyok-pár vidáman, boldogan jelent meg a folyosón. Sulyok János vitte az asszony virágos ernyőjét és közben kacagva köszöntötte a kövér mechanikusné. A népligete mentek és Sulyokné szerelmesen simult a férjéhez.

A bérházban értelmetlenül bámultak egymásra az emberek. Csak bámultak és ők, a jámborok nem tudták, hogy Sulyokné nyaralása csak egy héttig tartott s hogy a többi öt hetet mint hű és odaadó hitves a férje oldala mellett töltötte a kis, szöke asszony. És öt héten át mint a férje szeretője, sűrű fátoly alatt szerepelt Sulyok Jánosé.

Pakots József.

Közigazgatási bizottság. Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága, augusztus havi rendes ülését a nő 29-én tartotta meg. Cs a tó Zsigmond dr. alispán elnöklésével. Konstatáljuk mindjárt, hogy az ülés legérdekesebb vitái cselédügyek körül folytak, melyeknek ezúttal anynyi-félesége került tárgyalás alá, hogy magukban hetekre való anyagot szolgáltatnának a cselédkérdés nyilvános megbeszélésére.

A gyűlésen bemutaták a szeged-csongrádi törvényhatósági közűt műűttá kitépítendő, a kereskedelemügyi miniszter által lényegtelen módosításokkal jóváhagyott építési terveit, melyek alapján az alispán már ki is tűzte a közigazgatási bejárás idejét. Ennek, valamint az elrendelt módosításoknak a terveken történt keresztülvitele után magát az útépítést fogják vállalatba adni figyelemmel a miniszter által hangoztatott elvre, hogy a munkánál lehetőleg megyebeli munkások alkalmaztassanak.

A tápi közbírtokosság az egyetlen a vármegyében, mely még a nyomásos gazdasági rendszer szerint gazdálkodik. A közbírtokosság több mint 10 százaléka — tehát a törvényes szám — azt kívánta, hogy ettől a rendszertől térjenek el s erre néző közgyűlés összehívását kérte. A rendkívüli közgyűlést össze is hívták, meg is tartották, de — csudálatos módon — a közgyűlésen egyhangúlag határozták el, hogy fenntartják továbbra is a nyomásos gazdasági rendszert, ezzel a módosítással azonban, hogy ott, ahol eddig vetésforgók voltak, szabad gazdálkodás lehessen. A közbírtokosság ezt a határozatát hivatalból kellett most megsemmisítenie a közigazgatási bizottságnak azért, mert törvény szerint a közbírtokossági közgyűlések a járási főszólagadírónak kell elnökölni, — ezt a közgyűlést pedig a községi másodbíró vezette és így az ott hozott határozatok érvénytelenek.

Ugyancsak megsemmisítette a közigazgatási bizottság — főlebbezés folytán — a horgosi közbírtokosság legutóbbi közgyűlésének összes határozatait és azért, mert a közgyűlés nem lett a kellő időben, 15 nappal előbb összehívva és a meghívón nem tüntették ki a közgyűlés tárgysorozatára kerülő ügyeket.

Ezután jöttek az érdekesnél érdekesebb cselédügyek, melyek miniszterkének elbírálása külön jogi tudást igényel és amelyekben igen érdekes és tanulságos viták folytak. Winckler dr. kir. ügy. és Tasnády Antal dr. bizottsági tag közt. Ami azonban a cselédügyekben leginkább gondolkozóba ejti az embert, — az nem az a körülmény, hogy egyes esetek milyen jogi bonyodalommal járnak, hanem az, hogy tisztán magánjogi kérdésben, amilyen a cselédügy, miért kell 15—20 embernek, egy nagy testületnek akármilyen fokon is határoznia és ilyen ügygel foglalkoznia, mikor minden más magánjogi kérdés, a legbonyolultabb és a legmagasabb magánjogi követelés dolgában is — elintézt nyér egy harmas bírói kollégium előtt.

Érdekes ügye volt még a bizottsági tárgyalásoknak a pénzügyigazgatóság egy újabb hatalmi túlkapasának ügye, mely hatalmi túlkapasok — mióta Zsigethy Gyula lett a helyettes pénzügyigazgató — napirenden kezdenek lenni. A most szóba került ügynél a nevezett pénzügyigazgató helyettes igazolásra szólította fel az alispánt arra nézve, mi joggalapon intézkedett

egy adóbehajtási ügyben az árverés elhalasztása iránt. Természetes, hogy az alispán ezt a hatalmi túlkapást erőlyesen visszautasította s Kallner pénzügyigazgató is kijelentette, hogy ez tudtán kívül történt.

A siketek hallanak. A „Die illustrierte Welt” folyóirat 27-ik száma Chiswick High Road, No. 626, London, W egy csudálatos kúra leírását tartalmazza siketség és fejfájás ellen, amely kúrát a beteg otthon, a lakásán is alkalmazhatja és amelynek mindenkor kitűnő eredménye legyen. A nevezett lap ezt a számát mindenkinek bementve megküldik kívánatára, aki címét a folyóirat szerkesztőségéhez beküldi.

Gazdasági ismételő iskolák.

A gazdasági ismételő-iskolák népszerűségi rendszerüknek hajtásai, melyeket együtt gondolnak a földművelési és közkultúrásügyi kormányok. Hol fogant meg az eszme és kinek a buzgósa hozta létre: nem tudjuk; de hogy ennél fontosabb lépés népünk labraállítására érdekében nem történt, azt ki merjük mondani.

A magyar nép a nemzeti vérkeringés fölránsító anyaga. Egy kimeríthetetlen tengerzem, telve tisztító erőkkel és életújító elemekkel. Ez a nép szókincsetek ad az irodalomnak, népdalt a költészetnek, bátort legényt a hazának, izlést a műpárnak, józan gondolatot az államférfiúnak, erkölcsöt a közéletnek. Példát a nő megbecsülésére, a családi kötelességekre, az anyaföld szeretetére, a valóságos hit apólasára tölle vehetünk. A magyar nép munkakedvét, takarékságát, emberségét, jelgikus észjárását és macacs halárczését jöltevője iránt: utól nem éri a földgolyóisnák egyetlen népe sem. Aki elhanyagolja ezt a népet: magát a hazát hanyagolja el. Aki oktatja, nevei, gondozza: érdemessé lesz a haza halájára.

Sokáig nem ismerték fel azt az igazságot, hogy a nemzeti haladás valódi emeltyűje első sorban a magyar földművelő osztályban található meg. Nem vették számba a magyar népfaj nagy képességeit. A térképen útaztak, nem a földön és könyvekből merítették a kötelességet, nem az élet szükségéből.

Harminc évi kísérletezés után vették csak észre, a népművelési politikában, hogy hazánk földművelő ország. Erőnek erejével a tudományt nevelték a népet. A falitáblakon kutya helyett sakált, ló helyett zebrát, birka helyett lámát mutogattak a gyermekeknek. Búzáról, lenről, lóheréről, almáról, káposztáról tudni: ez nem új tudomány. Hanem hogy hol terem az ópium, a kakao, a mandarin: ezt muszáj volt tudni. Kínózták a nyelv szerkezetével és törvényeivel, de fát ültetni nem tanították meg. Elenyéről, szézenyéről, kovanyáról is beszéltek neki, azonban a mély szántás sikeréről, a trágyázás okáról, a jó vetésforgó hasznáról hallgattak.

Aki asztalosnak készül: megtanítják gyalulni, fűrészelni; a szabóinas varni tanul, a kovacsinas vasat verni. De a földművelésre készülő gyermeket minden egyébre tanították, csak éppen a föld megművelésére nem. Kell is ahhoz tudomány!

A gazdasági ismételő-iskolák tanterve és szervezője éles szemrehányás a népművelés multjára. Ez a tanterv mutatja meg, hogy mire kell tanítani a földművelő gyermeket, akár fiú, akár leány. És ez az szervezői mutatja meg, hogy a gondnokság útján miként kell az iskolát a községi élet érelketésébe kapcsolni.

Sajnosan látjuk parasztagadinknál a hátra maradását. Nincs állattenyésztés, nincs kerti művelés, nincs háziipar. Azt is sajnosan látjuk, hogy az iskola érdekét nem istapolja a társadalom szeretete. Népünknel az iskolázás az adóterhek kategóriájába esik. Beszolgáltatja az adót és iskolába küldi a gyereket, mert különben büntetés éri. Az iskolázás becse nem válhatott a néphit részévé, mert az iskolának nem volt hatása az

életföltételek fokozására. Ellenben az iskolázás ideje megzavarta a család munkaerjét, kis fiút és kis leányt vonva el a libaőrztől és a még kisebb gyermekek dajkálásától.

Más a kép, ha olyan községbe lépünk, hol már gazdasági ismételőiskola működik. A szülők gyönyörködve látják, hogy gyermekeiket az élet nagy küzdelmeinek legyőzésére tanítja az iskola. Örömmel járulnak az iskola fontartásához. Nézik a vetésforgót, a csemete-oltást, a veteménytermelést, a helyes szerszámot, az aszalás mesterségét, a gyümölcskonzerválást. Eszreveszik, hogy a fiúból tanultabb gazda válik, mint az apja és a leány háztartási ismetete sokkal terjedelmesebb, mint az édes anyjé.

Alföldi asszonyt fonni-szőni nem látni. Zöldseges kertek az alföldi asszony nemével. Még virágos-kertje is ritkán van. Asztal, ágyl és fehérművel nem az asszony kezemunkája látja el a házinépet, hanem a bolt.

Visszont a férfinak csak hét hónapig van munkája. Ez a munka is egyoldalú gabonatermelésre szorított. Lelkiismeretes pontossággal lát a munkához, de a kellő értelmi erőt nélkül. Okát-fokát a dolognak nem tudja. Azt csinálja, amit az apja látott a nagyapjától s ez a dedátpátló. Pedig a szerves vegyan fejlődése következtében a földművelés a legszebb, de a legbonyolultabb tudományyá lett. A haladás alig megmérhető ezen a téren. Egyetlen munkaagnak sincs olyan fozkozható hozama, mint a földművelésnek. Egy hold búzaföld és egy hold spargaföld jövedelme össze sem hasonlítható.

Tündérmesék lesznek valóságá, ha majd a gazdasági ismételő iskolák eredményei fogynak mutatkozni. Minden átalakul: a háztáj, az udvar, a paja, a szérlő. Zöldseges és gyümölcs kertek övezik a tanyát. Sok lesz a takarmány, megszaporodik a haszonállat, megtermékenyül a föld, változatos lesz a táplálkozás, új munkakör keletkezik az asszony-nép számára. Etetés, itatás, hizlalás, takarmány-porciózás, répaszeletezés, fűllesztés, fejés, vajkészítés, csomagolás, szővés-fonás, trágya-kihordás, kosárfonás, fűrés-faragás gondot, munkát, foglalkozást nyújt a házinépek egész télen át. Szaporodik a jövedelem, gyűl a tőke és emelkedik népünk fajsúlya. A vagyonnal és munkatöbbséggel együtt növekedik az erkölcsi tőke is és mindezzel együtt gyarapszik a nemzeti újjászülésnek ós kútfeje.

Nehéz hallás — Egy gazdag úrnó, aki Nicholson dr. mesterséges fülldóval nehéz hallásból és fülzúgásból gyógyult ki, a nevezett orvos intézetének 75,000 frot adományozott oly céből, hogy olyan süket és nehéz-halló egynék, akik nem rendelkeznek az anyagi erővel ahhoz, hogy maguknak ilyen fülbőhrtyákot megszerezheszenek, ingyen juthassanak ilyenekhez. Levelek címzendők, 6270 szám alatt Nicholson Intézetének „Longcott” Gunnersbury, London, W.

Értesítés.

a szentesi m. kir. állami főgymnasium 1901—2 iskolai évnék kezdetéről.

A szentesi állami főgymnasiumba egy a nyilvános mint a magtanuló felvétele f. é. szeptember 2., 3., és 4-én d. e. 8—12 óráig, az igazgatói irodában történik.

A felvételi feltételei a következőkben:
a) Beiratkozásra az első ízben jelentkező helybeli vagy vidéki tanulóknak csak a szülő vagy gyan kíséretében szabad jelentkezni; levélben vagy írásban való jelentkezésnek tehát nincs helye.

b) A felvételnél az intézetbe először lépő tanuló születési, iskolai és az utolsó himlőoltásról szóló orvosi bizonyítványt tartozik bemutatni.

c) A gymnasiumi I. osztályába olyan tanuló jelentkezhetik, a ki a 9-ik évet betöltötte s a népiskola IV-ik osztályt sikerrel végezte. Tizenkét évesnél idősebb tanuló felvételéről a tanári testület határoz, melyhez a tárgyban kérvényt kell beadni.

d) A további osztályokba

való felvétel a megelőző osztály sikeres végeztétől függ és arról tanuskodó nyilvános középiskolai bizonyítvány és Értékesítő alapján történik.

e) Reál vagy polgári iskolából átlépni kívánó tanulók csak felvételi vizsgáit alapján vehetők fel a gymnasium megfelelő következő osztályába; a felvételi vizsgát az elhagyott iskola és a gymnasium tantervei közt mutatkozó különbségre terjed ki. A vizsgálat díja 20 korona, mely előre fizetendő.

Oly tanulók, kik polgári iskolából lépnek át a gymnasiumba, tartoznak a polgári iskolában addig nyert összes bizonyítványaik az igazgatónak átadni, a tank, főigazgatóság-hoz leendő felterjesztés végett.

Azon tanulók, kik rendkívüli tárgyra (gyorsírás, rajz, francia nyelv, ének) iratkoznak be, kötelesek azt az év végéig tanulni; kivételt tesznek az évközben bukott tanulók.

Az V-ik osztályra jelentkező tanulók szülői személyesen vagy írásban tartoznak kijelenteni, hogy fiuk a görög nyelvet, vagy a helyett a görögpótló tárgyakat (görög és magyar írók olvasása, a görög műveltség története, szabadkézi és mértani rajz) választja-e. A görög nyelv tanulására csak oly tanuló jelentkezhet, aki a nyelvből, különösen a latin nyelvből a IV-ik osztályban határozottan jó eredményt mutatott. Görögpótló tárgyakkal, a pápi és nyelvtörténeti tanári szakot kivéve, bármily egyetemi pályát választotta a tanuló az érettségi vizsgálat sikeres letétele után.

A vallás és közokt. m. kir. minisztériumnak 1895 évi 72039 sz. rendelete értelmében leányok is felvehetők gymnasiumba.

A beírási alkalmával minden tanulóknak 8 korona felvételi, 1 korona értesítői és 1 korona ifjúsági könyvtári díjat, összesen 10 koronát azonnal kell fizetni.

A javító vizsgálatok augusztus hó 30. és 31-én egész nap, a felvételi vizsgálatok szeptember 2. 3. és 4-én délután tartanak.

Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak helyben, fiuk vagy gyamoltjuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak megnevezni, kire hazi felügyeleti jogaikat és kötelességeiket átruhazzák, hogy a gondviselése alá helyezett tanulókra néve az iskolai felgyelmi és tanulmányi közléseket nevükben elfogadhassa.

A tandíj fizetésére nézve a következőket kell szem előtt tartani.

A tandíjat — évi 60 koronát — négy részletben lehet fizetni; az első részlet legkésőbb október 15-éig, a másodikát december 1-éig, a harmadikat március 15-éig, a negyediket május 1-éig. E határnapon túl tanuló, ha az nem fizet, az intézetből kitiltatik s megszűnik az intézet növendéké lenni.

A tandíj fizetése alól való felmentésre a felmenthető tanulóknak a nm. vallás és közokt. m. kir. minisztérium által megengedett százaléki határaig, a tanári testület meghatalmítása mellett az intézet igazgatója adja meg.

A tandíj fizetése alól nem menthetőek fel az oly tanulók, kik nem képek szegénységüket vagy vagyontalanságukat igazolni; nem menthetőek fel továbbá oly tanulók, kik az előbbi tanév, illetőleg karácsonyi időszak végén az erkölcsi magaviseletből rossz vagy kevésbé szabályos orosz osztályzatot kaptak, vagy a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tárgyak valamelyikében elégtelen előmenetelt tanúsítottak; azok sem menthetőek fel kiknek több volt az elégséges, mint a jeles és jó osztályzatuk.

Oly szülők gyermekei, kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több gyermekét gymnasiumban, reál vagy polgári iskolában egyetemen vagy hasonló magasabb intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj felének elengedéseért és a fél tandíj alól fel is menten-

dők, ha iskolai bizonyítványuk a fentemlített kellékeknek megfelel.

Oly tandíjmentes tanuló, ki karácsonykor vagy az iskolai év végén a rendes tárgyak nagyobb számából elégséges vagy csak egy elégtelen osztályzatot, továbbá a ki erkölcsi viseletéből kevésbé szabályszerű fokozatot vagy igazgatói megrovást kapott, tandíjmentességet elveszt. Ellenben a mely tandíjmentes tanuló a követelménynek megfelel, a tandíjmentessége az egész gymnasiumra érvényes.

Egész vagy fél tandíjmentességért minden tanévben kétszer lehet folyamodni, szept. 10-éig és február 10-éig, még pedig az intézet igazgatójához címzett és nála benyújtandó folyamodvány alapján. A folyamodványhoz mellékelendő szegénységi vagy hatósági bizonyítvány, melynek egy évnél nem szabad régebbnek lenni s melyben a családtagok száma is meg kell nevezni, továbbá az iskolai bizonyítvány, a február 10-éig benyújtott folyamodványokhoz pedig az előző karácsonyi értesítő.

A szegénysorsú szülők gyermekei mindárt beíratás alkalmával a főgymnasium kebelében fennálló segítő egyesülethez is folyamodhatnak, hogy tandíj és tankönyvségélyben részesíttessenek. A folyamodványok a segítő egyesület választmányához címzendők szintén az igazgatónál mint egyesületi elnöknel nyújtandók be, a szegénységi bizonyítvány becsatolásával. A tankönyvekért szept. 6-áig, a tandíjsegélyért szept. 15-éig külön-külön kell folyamodni. A folyamodványok bélyegmentesek.

Figyelmeztetjük a tanulókat, hogy régiabb kiadású, rongyos vagy telefrkált tankönyveket ne vásároljanak, mert ily könyveket az iskolában használni nem szabad. Megkívánjuk azt is, hogy tanulóink tankönyveiket az iskolai év elején azonnal beköttesék.

A tanév megnyitása s ezzel kapcsolatban az iskolai felgyelmi szabályok felolvasása és megmagyarázása szept. 5-én d. e. 9 órakor történik, melyre a szülők is zennel meghívattak. Azután kiadják az osztályfőnökök az egyes osztályoknak a tanórarendet és szept. 6-án d. e. 8 órakor megkezdődik a rendes tanítás.

As állami főgymnasium igazgatósága.

Felhívás

a gazdák közönséghez.

A Nagyméltóságú Földmívelésügyi Miniszter Úr a f. évben is elismerő díszokmányával és 100 korona jutalomdíjjal kívánja kitüntetni azokat a gazdasági munkásokat és cselédeket, akik évek hosszú során át hűséggel, becsületben szolgálták együgyanazt a gazdát vagy gazdaságot.

Vármegeyénk területéről ez évben ismét 5 ilyen munkás és gazdasági cseléd nyerheti el a kitüntetést.

Felhívjuk ezért a gazdákat, akiknél olyan gazdasági munkás vagy cseléd áll szolgálatban, hogy a díszokmány és jutalomdíj elnyeréséért versenyezhet, — jelentsék ezt be a lehető legrevidebb idő alatt egyesületünk titkári hivatalának Szentesen, Kossuth-tér, városi bérház.

Szentesen, 1901. szeptember 1-én

a csongrádvármegyei gazd. egyesület elnöke.

Ujdonságok

Szentes, 1901. szeptember 1.

Temetés.

Immár lassan hervadozni kezd a sok és igazító élvezeteket átélte hatalmas asszony: a nyár. Rózsákkal hintett palástja-

ról egymásután tűnnek el a színek: a piros, zöld, lila, s marad a csaf: a sarga. A hűvös szellő sárguló leveleket zörget végig a kemény földön, vagy a nagy városban megzörget az impozáns kőházak ablakait, bekiáltván:

— Itt vagyok!

Ime, itt van már, s mi felsóhatjunk temetvén a hajdan forró testű asszonyt, ki fehér karjával ártott eddig, s mosolygóvá tette életünket...

Sivit a szél, s amint az enyészett fagyos lehelete arcunkba csap: huh összezsugorodunk, mert úgy érezzük, mintha a lábunk előtt zizegő sarga levél megannyi temetetlen holttest volna...

Pedig egy halottunk van csupán: a forró ajkú asszony, kit ime sirva temetünk, a hűvös és fehér holdfényes őszi éjszakákon.

Hess, te bús elégia, melynek szomorú hangja elvégre nem mindenkinek szerez gyönyörűséget. Pokolba a melankóliával, hanem beszéljünk kissé komolyabb dologról — a felöltökről. Előti szürke, sarga, fekete és kék felöltők, melyekbe beleburkolódva: fennhéljázva kacagjuk a hűvös és komor ősz. De, akinek nincs meg e vattával bélelt kedves holmi? Aki nadrágzsebbe dugott kezekkel fut végig a puszta utcákon? ... Az diderege és sirva temeti az egykor forró testű asszonyt, ki fehér karjával ártott és — megmelegített — a sugárkérés nyarat.

(—gár.)

— **Harc a gyermekbetegségek ellen.** Ki nem fogyunk ez évben a gyermekgyilkos betegségekből. A vörheny még egyre pusztít és nem kevesebb apró adozatot követelt ugyanekkor a béluhart sem. Most harmadiknak szegődik gonosz tarsul a kettőhöz a ronszólo toroklob, mely már szintén járványosan kezd fellépni a városban. A vörheny eleni küzdelemben Lakos Imre dr. polgármester ujabban a következő hivatalos hirdetményt teszi közzé:

„Értesítettik a közönség, hogy a nagymérvű vörhenyjárvány tovatérjedésének megállítására céljából az összes elemi iskolák 15 napig zárva tartanak, illetve az iskolák szeptember hó 1-je helyett szeptember hó 15-én fognak megnyitni, — ugyanakkor fognak megkezdődni a beíratások is.

Ismételve felhívatik a közönség figyelmére arra, hogy a vörhenyben megbetegedettek látogatásától teljesen tartózkodjék és amint valahol vörhenybetegségnek csak gyanúja is látszik, ez a legközelebbi orvosnak azonnal, minden késedelem nélkül bejelentendő.

— **Az adóvögrehejtás szigora ellen.** A csongrádvármegyei gazdasági egyesület igazgató választmányja, mint erről már hírt adtunk, felterjesztéssel élt a várm. közigazgatási bizottsághoz oly szellemben, hogy a rendkívüli súlyú termésviszonyokra és az ebből folyó gazdasági nyomorúságra való tekintettel hasonló, hogy a pénzügyminiszter Csongrádvármegye területére nézve mérsékelje a pénzügyigazgatóságokhoz általánosságban kiadott rendeletét, mely a közadók legszigorúbb behajtására ad utasítást s hogy inkább, ezzel ellentétben oda utasítsa a miniszter a szegedi pénzügyigazgatóságot, hogy különösen a földadó behajtása tekintetében ez évben, a jövő évi aratásig a legnagyobb kímélettel járjon el. A vármegye — Kallner Elek pénzügyigazgató referációjában foglalkozott a gazdasági egyesület ez előterjesztésével és egy-

hangulag pártolón határozta azt a pénzügy-miniszternek felterjeszteni. Ugyanilyen szellemű határozatot hozott — legutóbb tartott ülésében — Csanád vármegye közigazgatási bizottsága is.

— **Versenyfárgyalás eredménye.** A vármegyei törvényhatóság közúti sziklagyozására és homokozására meghirdetett zárt ajánlati versenyfárgyalás határideje augusztus 28-án délelőtt 10 órakor járt le és az ajánlatok felbontása s számszerű elbírásának eredménye — mint örömmel értesülünk — az, hogy az összes munkák megyebeli munkásoknak és vállalkozóknak voltak kiadhatók. Így a szentes-aradi és szentes szavasi út javító munkáját Gyarmati Imre és Szalai János munkások, szentesi társvallalkozók, a szentes-vásárhelyi és szentesmindszenti útjavítást Mihály Lajos és társai mindszenti földmunkások, a horgos-kanizsai, szeged-tápi és szeged-horgosi útjavítást pedig Neumann Mór kistéleki társvallalkozó nyertek el, mint legcsoább ajánlattevők.

— **Vármegyénk a vásárhelyi főispán-beiktatáson.** Hódmezővásárhelyen f. hó 5-én iktatják be Lukács György dr. békés vármegyei főispán új méltóságába a vásárhelyi főispáni székbe. A szomszédos törvényhatóság rendkívüli díszszel készül megünnepelni ezt a beiktatást, melyre a szomszédos törvényhatóságokat is meghívta. Csongrádvármegye törvényhatósága, melynek kötelékébe Vásárhely nem olyan rég ideje még szintén beletartozott, természetesen élénk részt vesz a szomszédos ünnepségben, és illően képviselteti magát. Vármegyénk képviselőit egy a vásárhelyi főispánbeiktatás ünnepén megjelennek: Csató Zsigmond dr. alispán, Cica-trics Lajos dr. főjegyző, Fekete Márton kir. tanácsos és Petrovics Soma esperes megyebizottsági tagok.

— **A főispán keze.** Vadnay Andor dr. főispán keze még holtában, a sírból is visszanyúl, hogy jót tegyen e vármegye szegény népével, melyet — míg élt — szívének egész meleg szeretete fogta át. Még életében történt ugyanis, hogy szentesi kubikosok a messze Krassó-Szörény vármegyében vállaltak földmunkát, fel is adták itt a munkahelyre a szerszámaikat, elutaztak maguk is, de a tettheyre érve — nem állhattak bele — önhibájukon kívül — a munkába és koldusszegényen jöttek haza, elvesztvén a szerszámaikért fizetett viteldíját is. A kubikosok akkor: Vadnay főispánhoz fordultak, kérve őt, eszközölje ki, hogy legalább ezt a viteldíjat térítse nekik vissza a vasút. A főispán — mint mindig és mindenben — ez esetben is rögtön kész volt, segíteni a szegény emberek nehéz során, előterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszternek és az ő szavának volt is sulya, közbelépésének volt is eredménye. Most, az ő holt után érkezett meg, a kereskedelemügyi miniszter rendeletére, a m. kir. államvasutak igazgatóságától 155 korona, a szegény kubikosok szerszámainak szállítási díja az alispáni hivatalhoz azzal, hogy ezt az összeget juttassa az érdekelték kezébe. Hát ilyen rossz emberek volt Vadnay Andor főispán ennek a vármegyének és ilyen rossz barátja, ellensége e vármegye szegény népének.

— **Tasnády Antal dr. képviselőjelölt.** A függetlenségi 48-as Kossuth párt egy túl a Dunán levő kerületben Tasnády Antal dr. kollegáknak ajánlotta fel a képviselői mandátumot. Tasnády tegnap utazott el a

kerületbe, megbeszéli a helyzetet a párt ottani vezéréberekkel és ha a jelöltséget elfogadja, egyben körutat is tesz a kerületben, hogy programbeszédjét elmondja.

— **Családi dráma Mindszenten.** Véres családi dráma játszódott le tegnap, a kora reggeli órákban Mindszenten. Pap Árpád vármegyei vámszedő agyonlőtte fiatal feleségét s aztán kétszer lőtt önmagára is úgy, hogy most a halállal vívódik, életbenmaradásához alig van remény. A véres eset részleteiről a következő értesülést nyertük.

Pap Árpád főispáni huszár volt, majd vármegyei vámszedővé lépett elő a földi árterti hídnál és e minőségében alig egy éve vette feleségül Kecskeketi Ilonát, a tul a kurcai Rambovsky-féle kertben pár év előtt volt bérlőkertész leányát.

Ugy látszott akkor: a fiatalok szerelmi házasságot kötöttek. A fiatal asszony kereskedelmi iskolát végzett s így a házasság egyenlőtlen volt, — de szerették egymást és ez — mindent pótol.

Csak hogy a mézesetek mámoren hamar elröppent. Az asszony talán érezte, hogy életének elhibázott lépése ez az egyenlőtlen frigykötés, nem tudta magát beletálatni a szűkös vámszedői lakásába, az egyszerű férj mellé, a férj viszont — felesége elhidegülését látva, tapasztalva, az italozásban keresett vigasztalást.

Megbomlott így a házi béke, a szeretkezést örökös civódás váltotta fel; ráuntak egymásra, válni kezültek s az asszony végre talán 1—2 hét előtt elhagyta a férjét, elment Mindszentre a nagybátyjához, Albertényi Adolf dr. ügyvédhez.

Ez végképen elkeserítette Pap Árpádot. Tegnap a hajnali vonattal — állomást elhagyva — Mindszentre utazott azzal az eltökélt szándékkal, hogy megöli az asszonyt, azután önmagát is.

Hat óra körül járt az idő, mikor a revolverrel felfegyverkezett ember Mindszentre ért s azonnal Albertényi ügyvéd lakását keresve fel, a felesége ablakán bekopogtatott.

A szobában az asszony az ágyon aludt; a divánon az öcsce, aki a zörgetésre feléleszve, figyelmeztette nénjét, hogy valaki be akar jönni.

Semmi rosszat nem sejtve, kelt fel erre a menyecske, ajtó nyitott s aztán azonnal visszabújt az ágyba.

Pap Árpád ekkor belépett a szobába. Homályban volt előtte minden, gyufát gyújtott hat, hogy tájékozódjék és ahogy a fellobbanó lángnál feleségét megpillantotta, szó nélkül háromszor lőtt abba az irányba. Az egyik golyó az ágyba fűrődött, a másik a fiatal asszony mellébe, a harmadik nyakába hatolt. A szerencsétlennek még volt annyira ereje, hogy az ágyból kilépjen, de abban a pillanatban holtan dobbant le a padozatra.

Pap Árpád ekkor az ágyhoz lépett és kétszer mellébe lőtte magát, véresen, halálra váltan roskadva az ágyra.

A lövések zajára besiettek a házbeliék, de segíteni már nem tudtak. Pap Árpádot beszállították a községi kórházba, hol azzal a halállal vívódik. Egy pillanatra tért csak magához, vizet kért, aztán ismét eszméletlenségbe esett vissza, kihallgatni akkor nem is lehetett. Délelőtt 11 órakor azonban magához tért a gyilkos férj s ekkor kihallgatták. Intézkedett s kis vagyonkájá felől.

Az esteről tegnap reggel Albertényi Antal tett jelentést Csathó Zsigmond

dr. alispánnak, aki nyomban intézkedett a vámházi iratok jegyzőkönyvi átvétele és a helyettesítés dolgában.

A vámháznál a kapitányság részéről Jobban fogalmazó, Albertényi Antal főszámvevő és Horváth Jenő számvevő tartottak vizsgálatot. A gyilkos 4 zrt borítékú levelét, 210 forint készpénzt találtak. A vármegye vámbévétele, 300 koronát haladó összeg szintén hiány nélkül meg volt. A leveleket a kapitányság kiküldötte, a pénz Horváth Jenő számvevő vette át.

— **Mentők a vidéken.** Évtizedek kellenek hozzá, amíg a legjótékonyabb, lehasznosabb intézmény is megteszi hódító útját a közönség közönyén át. Ime már az 1876-ik évben utasította a törvény a vidéki közönségeket, hogy a balesetnél való első segítség intézményét szervezzék, de most, egy negyszázad múltán még mindig csak írott malaszt ez az üdvös intézkedés. Ez indította Széll Kálmán kormányelnököt, mint belügyminiszter arra, hogy a törvény vonatkozó rendelkezéseinek érvényét szerezzen és így utasította, az összes törvényhatóságokat és közönségeket hogy a mentőintézményt szervezzék. A nagyobb városok már eleget tettek ennek a rendelkezetnek és most a községek is sorba szervezik ezt az áldásos intézményt. A budapesti önkéntes mentőegyesülethez maris számos olyan megkeresés érkezett, amelyben az intézmény ismertetését kérték. Az egyesület az ügy érdekében mindenkinék megadja a szervezéshez szükséges tanácsokat és utasításokat, aki eziránt hozzáfárad.

— **Borjúdijazás.** Miután a tavaszi országos vásár alkalmával, a csongrádvármegyei gazdasági egyesület által rendezett szarvasmarha- és sertésnek díjazás alkalmával, a szarvasmarhára kitűződik díjak mind nem voltak kiadhatók, — az egyesület igazgató választmánya elhatározta, hogy a szt. Mihály napi szentesi országos vásár alkalmára, mely ez évben szeptember 21-én kezdődik, — a vásár szombatján újból rendez borjúdijazást, a külső cédulához mellett e célra kijelölt területen. A borjúdijazásra vonatkozó hirdetményt melyben a verseny feltételei és a díjak tüzetesen lesznek felsorolva, a napokban teszi közzé az egyesület elnöksége. A feltételek azonban — már holnapról kezdve — az egyesület titkáranál is megtudhatók, hivatalos helyiségében.

— **Panasz a táviró hivatal ellen.** Többfelől emeltek nálunk panaszt az ellen, hogy a táviratok felvétele igen késedelmesen, csigalassúsággal történik a postánál s nem egyszer történik, hogy egyeseknek negyedóraig is várakozniuk kell a csapóablaknál, míg táviratszövegüket átveszik. Hogy ott lassú a szolgálat, azt mi is tapasztaltuk. Meg vagyunk azonban róla győződve, Szendrői Gyula postafőnök erélyét és igyekezetét ismerve, hogy a panaszról értesülve, azonnal segíteni fog a bajon és ezután nem kell senkinek várakoznia, hogy táviratát feladhassa.

— **Képviselőjelölés a tápi kerületben.** A tápi kerület függetlenségi párti választói Kelemen Béla dr. szegedi ügyvéd volt dorombai főszolgabírónak ajánlották fel a képviselőiséget. Mint bennünket értesítettek, Kelemen Béla dr. elfogadta a jelöltséget és legközelebb már beutazni készül a kerület községet, hogy programbeszédjét megtartsa.

— **Tanyai atyafiak és a gyorsvonat.** Négy kistéleki parasztagda állott a szegedi járásbírósg előtt. Az államvasút állította oda őket, testi lépség ellen elkövetett vétéggel vádolva.

Az elmúlt hónapban Szegeden járt a négy magyar és délután végezvén a dolgaikat, kísértáltak „Szeged” pályaudvarra azzal a szándékkal, hogy a gyorsvonattal hazautasítsanak Kistelekre. Azonban nagyon kényelmesen jártak, mikor kiértek az állomásra, a gyorsvonat már futólyra megindult.

A négy gazda nem sokat gondolkodott, hanem utána futott a vonatnak, a kijáratnál el is érték s egymásután felugráltak a kocsiába. Az állomáson természetesen azonnal leintették a vonatot s az állomásfőnökség leszállította a vonatról a négy kisteleki gazdát.

Csernyus Gabor dr. aljárásbíró előtt találkoztak újra a gazdák. A tárgyaláson Széles József dr. fogalmazó jelent meg a szegedi üzletvezetőség képviselőjében.

Szalágyi András 65 éves öszer ember védte magát és társait a bíróság előtt. Nagyon elkéseredett a gazda, hogy ezért a csekélységért is bíróság elé állítják.

— Fura uram a világ sora. Hatvanöt évet éltam s most köll törvényt állanom. Osz azért a hitványaságért...

— Hat minek ugáltak föl az elindult vonatra? — kérdezte tőlük a bíró.

— Itt csak nem maradhattunk!

— Megvárták volna a másik vonatot.

— No még az köllött volna. Az asszony ügyis beverte a fejemet.

Ítéletet nem mondhatott a pörben a bíró. A négy gazda tagadta, hogy a vonatra szállt s most tanúkat rendelnek be egy újabb tárgyalásra.

— Szüreti mulatság. Az Iparosifjak önképzőköre ez évben is rendez szüreti mulatságot, szeptember 22-én. A mulatságot ez évben a Kossuth-kör nagytermében tartják, miután az ipartestületi háznál az építkezés folytán nincs erre alkalmas helyiség. A rendezőség buzgólag fáradozik a mulatság sikere érdekében, mely bizonyára nem is marad el.

— A villamos világítás újrá felvétele. A helybeli kereskedők közül többen felkérték lapunk felelős szerkesztőjét, tegyen lépéseket és hívjon össze értekezletet arra nézve, hogy a villamos magánvilágítás legalább a téli hónapokra, szeptembertől a jövő évi április hó 1-ig oly módon biztosítsák, hogy azt az érdekeltek maguk házálag kezelhék. Lapunk felelős szerkesztője ennek folytán ma délután fél 5 órára értekezletre hívta össze az érdekelteket a kereskedőgyelet helyiségébe s akik a meghívón levő névsorból elnézésből kimaradtak volna, azokat az úton kéri fel, hogy az értekezletre eljönni szíveskedjenek.

— Könyvtárnyitás. A Csongrádvármegyei gazdasági Egyesületnél a könyvtár a mai napon megnyílik a tagok rendelkezésére. A könyvosztás, mint eddig, vasárnap délelőtt 8—10 óra, csütörtökön délelőtt 9—10 óra közt lesz. Felhívjuk e körülményre az egyesületi tagok figyelmét.

— Jóságveszedelem. Tisza-földváron járványosan lépett fel a sertésvész, miért is a község határát hatóságilag zár alá vették. Csongrádon a ruhókör megszüntetést hivatalosan megállapították és így a zárlatot feloldották.

— Emlékezés. Alsóréten a Kókai József tanyai kutyája még július hónapban megmarta Bugyi József 70 éves agg napzámát. Az ebaras sebe azóta úgy latszik nem gyógyult be, mert Pollák Sándor drt most hívták a megmárt emberhez. A főoros az esetről most jelentést tett a kapitányságnál, kérve, vizsgálják meg, vajon ép egészségnek örvendő-e a marakodó kutyuska.

— Vásár a megyében. Dorosmán a f. hó 15-én és 16-án lesz az idei nyári országos vásár megtartva, melyre vézmentes helyekről sertések is felhajthatók.

* Ki akar egyéves önkéntes lenni? Bizonyára van olvasóink között több fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves, terhes, katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évek óta sikeresen működik az országzserte kitűnő hírnök örvendő Lichtblau Albert féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbiztosítást; eddei Draugentz Janos ny. cs. és kir. honvédezedes és Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy), melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütségükre való tekintettel néhai rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust késéggel küld Lichtblau Albert igazgató Debrecenben. (1)

Nyilvános számadás és köszönet

A szentesi iparos-ifjak önképző köre áltai f. évi augusztus hó 20-án rendezett népnépnyelő alkalmával bevétel volt 745 korona, kiadás 275 korona: felülizettek: Kovács Iduska 4 koronát Vajda Bálint 3 koronát. Győri Sándor 2 k. 40 fill. Bányai József, Jeleni Sándor, Lasitz Pál, Ugrai Antal, Zsoldos Ferencz mérnök 2—2 koronát. Király László N. N. 1—1 koronát N. N. úrnő 80 fillért N. N. N. 60—60 fillért. Döczi Ferencz, Gyuricza Sándor, Krajcsányi Antal, N. N. Seres Antal (csongrád) Sipos And. X. Y. 40—40 fillért mely szívségökért fogadják a kör nevében ezúton is őszinte köszönetemet. Szentes, 1901 aug 30-án.

Korsós Tóth Sándor
pénztárnok.

Gazdászati és üzleti értesítés

Szentes, 1901. szept. 1.

A hét időjárása esőtlen, száraz, hűvös szelekkél. A megkezdett kukoricatörésre igen jó az idő. A szőlőtermés is szépen érik, szántásra ugarlásra igen száraz a talaj.

A búza ára a hét folyamán 10—15 krt mmként sziladult.

Az arak a következők:

Búza 78—79 klos mm. 7 f. 40; 76—77 klos mm. 7 f. 20—7 f. 30.

Árpa köbke 4 f. 50—4 f. 40; mmja 5 f. 30—5 f. 40.

Kukorica köbke 4.80—5 frt; mmja 5 f. 30; új kukorica csövesen zsákja 1 f. — 1 f. 10 kr; mmja 2.20—30 kr.

Szalonna mmja 48 frt.

Hizottsertés tiszta vágásra 40—41 kr; középrendu 37—38 kr kilónként számítva.

Népesedési mozgalom.

1901. augusztus 24—31-ig.

Születtek: Molnár László, Marozsán Mária, Nagy Mária, Nagy Terézia, Gyuricska István, Argyellán János, Brüll András, Brüll halvaszületett leány, Lakatos Etelka, Forgó Albert, Dancsó Erzsébet, István Etelka, Menyért Julianna, Balázsfalvi Kis Lajos, Kovács Sándor, Boldizsár Rozália, Szepesi Ferencz, Havrilla László, Búnos Molnár Lidia, Dékány Mária, Demeter Lajos, Harangozó Sára.

Házasságot kötöttek: Karai János özv. Székely Ferencné született Papai Annával. Sipos József Kifusz Juliánnal.

Elhaltak: Brüll halvaszületett leány. Koczán Rozália 12 éves, öngyilkos akasztás által. Papp Ödön Ferencz Zsigmond 4 éves, roncsoló toroklob. Horváth Lidia 10 éves, angolkór. Özevgy Páger Máténé 85 éves, tüdőgümőkór. Dósi Molnár Anna 1 hónapos, béluhút. Ökrös Péter 4 éves, veselőb. Csonka Pal 47 éves, szivbillentyű elégtelenség. özv. Kozák Istvánné 74 éves, végegyengülés. Piti Antal 21 hónapos, vörheny. Vadász Péter 21 éves, tüdőgümőkór. Pusztai Rozália 5 hónapos, béluhút. Janó Rozália 23 éves, tüdővész. Takacs János 2 éves, vörheny. Félegyházi Török Imre 4 éves, vörheny. Billik Anna 11 éves, vörheny. Csányi Ferencné 43 éves, agyszélhűdés. Billik Mihály 5 éves, vörheny. Kórógyi Mária 50 éves, brightkór.

Laptulajdonos és főszerkesztő: Dr. MÁTEFFY FERENCZ.

Felelős szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.

Elemi vagy polgári osztályok magánúton való előkészítésére, úgyszintén zongora vagy német oktatásra ajánlkozik okleveles tanítónő. Cim a kiad hivatalban. 3—1

Házhelyek eladása.

Tisztelettel értesitem polgártársaimat, akik maguknak házhelyhez való pusztateltet akarnak vásárolni, hogy Szentes város tek képviselőtestülete közgyűlési határozata alapján

a IV. tized alatt levő, közvetlen a város belterületével határos **Kisháti 14 hold földemet, 300 □-öles részletekben 44 portára felosztva áruba bocsátom**

Akik e területen maguknak házhelyt kívánnak vétel útján megszerezni, forduljanak ez iránt Tóth Gergelyhez bármikor a helyszínén, vagy városi lakásunkon, III. tized 284 szám alatt.

TÓTH GERGELYÉ.

ad. 2768.

á. 1901. sz. Szentes város közgyámjátói.

Árverési hirdetmény.

Szentes város Tek. árvaszéktől nyert megbízatásból folyólag alulirt részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a **néhai Szoboszalai (Somodi) Szabó Lajos** hagyatékához tartozó ingóságok: **gazdasági felszerelések és jöszégek, a f. évi szeptember hó 5 napján (csütörtökön) délelőtt 9 órakor, a hagyatéki II. tized 464 számú háznál** azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kelt Szentesen, 1901. augusztus 30.

2—1

Beszédes István,
közgyám.

Mai számunkban felhívjuk lapunk t. olvasó közönségét — az ő császár és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt álló

Első biztosító intézet katonai szolgál-

lat esetére

című intézetre, mint szövetkezetre.

Székhely: Budapest, Váci-útca 34. Ezen nagytekinélyű a közélet kitűnőségeinek vezetéséből álló és a legmagyarabb főherceg védnöksége alatt álló intézet fiú gyermekeket biztosít oly célból, hogy azoknak besoroztatásuk esetén egy bizonyos tőke a biztosított összeg és az ezzel járó besorozási jutalom fizettségük ki, esetleg katonai szolgálatának ideje alatt havi részletekben folyósítsák; akik a katonai szolgálatra alkalmatlannak bizonyulnának, azoknak csupán a biztosított összeg, nagykorúsításukra.

Az intézetnek részvényesei nincsenek s így a teljes üzemszazon maguké a biztosítottaké.

Bővebb felvilágosítást nyújt az intézetnek helyben időző főképviseelője: Erős J. Ede úr (Petőfi szálloda ajtó 15.) aki az érdeklődőknek e célból szívesen rendelkezésére áll.

HALVACSORA

Tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, hogy **MIKLÓS BANDAJÁNAK** Rajec-fürdőről e héten való hazaérkezése alkalmából, f. hó 7-én, szombaton este

Halvacsorát

rendezek a Petőfi szálló helyiségeiben. A halat szegedi halászok főzik. Kitűnő, tiszta italok és pontos kiszolgálásért kezeskedem. Szentesen, 1901. szept. hó.

Halász János,
vendéglős.

2-1

Jégeladás.

Mészáros Gyula cukrásznál jég van eladó. 1-1

Értesítés.

Van szerencsém a n. érd. közönség szíves figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy a **Szegeden** most tartott

szabászati tanfolyamon

mint a szegedi kereskedelmi és iparkamara egyik ösztöndíjasa, résztvettem és a tanfolyam befejeztével tartott záróvizsgán — a **férfi ruhásabászatban**

jó bizonyítványt

nyertem el.

E szaktanfolyamnak sikeres hallgatása után s az ott szerzett szakismeretekkel szakbeli tudásomat kibővívte, abban a helyzetben vagyok, hogy ezután t. megrendelőim igényeit fokozottabb mértékben elégíthetem ki, mint eddig kielégítettem.

Főtörökvésem — mint eddig — ezután is az leend, hogy a műhelyemben készülő férföltönyök úgy szabásuk kitűnőségével, mint a munka szoliditásával előnyösen kitűnjenek és így szíves megrendelőim bizalmát kiérdemeljem.

A n. érd. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

Szentesen, 1901. szeptember hó
tisztelettel:

Pethő László,
férfi szabój

3-1

Kiadó lakások.

Özy. Nyiri Dánielné örökösének Petőfi úcai házában egy 2 vagy 3 szobás **udvari lakás** a szükséges mellékkeliségekkel együtt szeptember hó 29-től kezdve, egy **EGYES SZOBA** pedig azonnal kiadó. — Értekezhetni a házában.

KÖLBER FERENCZ

III. t. 167. szám alatti lakosnak — az ujonnkinyitott bogárzugútcában levő udvari telkének fele, 206. n. szögöl terü. let kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet fenti szám alatt.

Gerőcz Lajos

lelkésznek, kurcaparti Kiss Pál-féle házában két kis szobás úcai lakás, bútorozva vagy bútorozatlanul f. évi szeptember elsejétől haszonbérbe kiadó.

Árverési hirdetés.

A „Szentesi Polgári Olvasókör“ a ref. templom utcájában lévő I. tized 178 sz. házat a saját helyiségében 1901. évi szept. hó 9-én d. e. 10 órakor tartandó magánárverésen elárverez. Ennélfogva az érdeklődők az úton arra meghívottnak azzal, hogy ez érverésre vonatkozó részletes feltételek a nevezett olvasókör elnökségénél és a kör helyiségében Bartha Karoly gondnoknál olvashatók meg. (32)

Egy jó családtól való fiút vagy leányt

ki az 1-2 osztályt végezi, teljes ellátásra felvállalok. — Czim a kiadóhivatalban.

Kapható minden könyvkereskedésben

dr. Müller egészségügyi tanácsosnak 37 kiadást megért füzet a **megzavart ideg és** 52-28

szekszuál rendszerről.

Bérmentes küldés 1 korona 20 fillér értékű levélbélyeg ellenében Róber Curt-tól, Braunschweigba.

Mesésen hihetetlen!

olcsók a mi általánosan kedvelt és sok elismeréssel kitüntetett

10 óra-speciálitásaink és pedig:

Finom nickel-remontoire, kit szabályozva,	Kor. fill.
26-28-as I. rendű mű	5-—
A kedvelt nicker ankel-remontoire, Ross-köpl-rendszer	8 50
Fekete acél-remontoire, 3 acél köpennyel	7-50
Fehér fém, duplán fódve, arany szegéllyel	7 50
Goldin-remontoire, 3 goldin köpennyel	7-50
Óriás nickel-anker	10.—
Előrendű ezüst-remontoire, kettős arany-szegély	8-50
Ugyanez női órában	9-—
Előrendű ezüst úri ankeróra, 3 ezüst köpennyel	13-—
Ugyanez tula-ezüstben	15-—

Minden óra vámentesen, egy-egy fajtából legalább 3-3 darab vételenél. Egyes mintadarabok 1 koronával drágábbak. Szétküldés pontosan az ár előleges beklűdése vagy utánvétel mellett. Kicserelés megengedve. Elismert olcsó áraink beigazolhatóan már több ezer órát és óra elárúsítót segítettek jó és biztos megélhetéshez.

Órák nagy árúháza

S. Kommen és társa, Basel (Svájc)

Fiókraktár Bregenz (Vorarlberg)
Postaport 25, levelező-lap 10 fillér.

I. 13-11

Bene Istvánnak

zsidó iskola utcában levő házábanál egy úcai lakás három szoba, konyha kamra, pince, padlás azonnal vagy pedig okt. 24-től haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal ugyanott.

Eladó ház.

Bárdos Antal örökösei

III. t. 17 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott az örökösökkel.

Szegeden a középiskolák közelében — a város központján, a Széchenyi-téren — 2 jöházból való tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátást nyerhet. Tudakozódhatni **Közvélemény** politikai napilap kiadóhivatalában Szegeden.

Báró Maasburg Kornél

fábián-sebestyéni szántóföldje és rekettyési legelője f. évi szept. 29-től haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Dr. Mátéffy Ferencz ügyvéddel. 3-2

Értesítés.

Alólirott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy hentesarú üzletemben, melyben eddig kizárólag csak füstölt húsneműeket tartottam, szeptember hó elsejétől kezdve

mindennemű friss sertés-húsneműeket

is fogok forgalomba hozni, miért is felhívom szíves figyelmüket az alant jegyzett hentes árúkra. Ajánlok:

Naponta friss serteshúst, igen izletes paprikás és foghagymás kolbaszt, tüdős és véres hurkát, továbbá füstölt, nyers és főtt árúkat úgymint:

Sódart, karmanádlit, oldalast, császárhúst, marhanyelvet, kolbaszt és szalonnát, valamint naponta friss tormás virslit, párizsit, szafaládét, disznósajtot, tőpörtöt és zsirt, azonkívül mindenféle hideg-vacsorának alkalmas felvágottakat.

Külön felemlitem még igen szép Kolozvári és Debreczeni paprikás szalonnáimat, úgyszintén hírneves Kassai sódaromat, melynek kilogrammját ajánlom:

egész darabban nyersen 2 kor. 20 fill.

” ” főzve 4 ” — ” felvágottan 4 ” 40 ”

Midőn még a nagyérdemű közönség megtisztelő pártfogásáért ecedezem, vagyok

kiváló tisztelettel:

Budai István,

hentes.

3-2

Legolcsóbb
KÖNYVNYOMDA!
A SZENTES ÉS VIDÉKE
könyvnyomdája.

Minden e szakba vágó munka gyorsan, izléssel és jutányos áron készül.

A „SZENTES ÉS VIDÉKE”

cimű, hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön megjelenő lap ezután

egyes példányokban csakis a kiadóhivatalban

(Kossuth-útea Pollák-ház) kapható.